

BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QUVCHILARIGA O'QUV-KVEST TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISHNING NAZARIY JIHATLARI

Komila Turaeva

Namangan Davlat Universiteti 1-kurs doctoranti

Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi yo'nalishi

ANNOTATSIYA "O'quv-kvest texnologiyalari va ularning bosqichli ta'lim olish jarayonida ahamiyati" mavzusidagi maqola, o'quvchilar va o'qituvchilar uchun o'quv-kvest texnologiyalaridan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari ko'rib chiqildi. Maqola, o'quvchilar va o'qituvchilar uchun o'quv-kvest texnologiyalarini qanday qo'llash, ularning o'quv jarayoniga olib kelgan o'zgarishlar va foydalar haqida muloqot qiladi. Maqolada muhim nuqtalar, masalaning pedagogik prinsiplarga muvofiqlik, o'quv motivatsiyasini oshirish, jamoatchilik va ishbirlashni kuchaytirish, individual o'rganishga moslashuv, tajriba va amaliyotga muvofiq o'rganish, ma'lumotlar tekshirish va baholash kabi tushunchalar belgilangan.

KALIT SO'ZLAR; o'quv-kvest, texnologiya, tekshirish va baholash, prinsiplar, jarayonining sifati, multimedia elementlari;

Hozirgi globallashtirish jarayonida yangi bilimlarning paydo bo'lish jarayoni tezlashmoqda. Ta'lim sifatini doimiy ravishda oshirish, raqamli texnologiyalarga o'tish bugungi kunda ta'limda eng dolzarb masalalardan hisoblanadi. Ushbu muammolarni hal qilishda axborot kompetensiyasi asosiy rol o'ynaydi. Zamonaviy bolalar axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli qurilmalar bilan to'yingan muhitda tug'iladi, rivojlanadi va o'qiydi. Aynan shuning uchun ham ta'limning birinchi bosqichidayoq yangi imkoniyatlar - internetning axborot salohiyatidan to'liq foydalanish zarur.

Boshlang'ich ta'lim o'quvchilariga o'quv-kvest texnologiyasidan foydalanishning nazariy jihatlariga kirishish uchun, quyidagi muhim nuqtalarga e'tibor berish tavsiya etiladi:

1. Pedagogik prinsiplarga muvofiqlik: O'quv-kvest texnologiyalari o'rganish jarayonini qiziqtirici, interaktiv va tajribavi qilishga qaratilgan. Bu shuningdek, o'quvchi jalb etilgan bilim va malumotlarni o'zlashtirish va yaxshi tushunishga yordam beradi. Buning uchun, o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi munosabatlarda pedagogik prinsiplarga muvofiqlikni saqlash shart.

2. O'quvchilar bilan ishlash: O'quv-kvest texnologiyalari jamoatchilik va guruh bilan ishlash kuchaytirish imkoniyatini beradi. O'quvchilar bir-biriga qo'llanma berish, topshiriqlarni bajarish va ko'p oyin asosida ta'lim olishlari yordamida bir-birlariga qiziqish va o'rganishni rag'batlantirish mumkin.

3. Muvofiqlik: O'quv-kvest texnologiyalari o'quvchilarning o'rganishning boshqa usullariga nisbatan ko'p bor va aniq bilim olishlari bilan bog'liq ma'lumotlarini baholashga imkon beradi. Bu texnologiyalar o'quvchilarning o'zlashtirgan bilimlarini vaularni tekshirish va o'zlashtirilgan bilimlarini oshirish uchun takliflar qilishadi.

4. O'quv motivatsiyasini oshirish: O'quv-kvest texnologiyalari o'quvchilarni o'rganish jarayoniga qiziqtiruvchi va motivatsiyalantiruvchi o'yin elementlarini qo'llaydi. O'yinchilik va mukofotlar tizimi o'quvchilarni ta'lim bilan bog'liq savodxonliklarini oshirishga yordam beradi.

5. Individual o'rganishga moslashuv: O'quv-kvest texnologiyalari o'quvchilarga ularning o'zlashtirish va o'rganish darajasiga moslashtirilgan turdagi topshiriqlarni bajarish imkoniyatini beradi. Bu, har bir o'quvchining o'zining individual rivojlanish yo'lini tanish va kuchaytirishga imkon beradi.

6. Tajriba va amaliyotga muvofiq o'rganish: O'quv-kvest texnologiyalari o'quvchilarga amaliyotga yo'naltirilgan ta'limni oshirish imkonini beradi. Bu texnologiyalar o'quvchilarni amaliyotga muvofiq o'rganish, sabr, muvaffaqiyat va xato qilishdan ma'qul qilishga yordam beradi.

7. Ta'limni mazmunli va qiziqarli qilish: O'quv-kvest texnologiyalari yordamida ta'limni mazmunli va qiziqarli qilish mumkin. Qo'shimcha multimedia elementlari, animatsiyalar va interaktiv modullar o'quvchilarga ko'p tomondan tushunish va o'rganish imkonini beradi.

8. Ma'lumotlar tekshirish va baholash: O'quv-kvest texnologiyalari o'quvchilarning bilim va ma'lumotlarini tekshirish va baholash jarayonini muhokama qilishga imkon beradi. Bu, o'quvchilar uchun o'zlarining tushunish darajasini tushunish va o'zlashtirilgan ma'lumotlarini baholash uchun qulay vosita bo'ladi.

O'quv-kvest texnologiyalaridan foydalanishning boshqa nazariy va amaliy jihatlarini o'rganish va ularni amaliyotda qo'llash o'quv jarayonining sifatini oshirishga yordam beradi. Bu usullar ta'limni qiziqarli, motivatsiyalantiruvchi va o'rganishning amaliy jihatini kuchaytirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi.

O'quv kvesti - bu turli xil o'quv modellari texnikasini birlashtirgan, bosqichma-bosqich muammoli vazifalarni hal qilish uchun maqsadli izlanishni sarguzashtlar yoki ma'lum bir syujetga muvofiq o'yin bilan birlashtiradigan dars o'tkazishning muammoli shakli. Ta'limda kvestlardan foydalanishning ijobiy tomonlarini ajratib ko'rsatishni zarur deb hisoblaymiz:

1. O'quvchilarning ishtiyoqini oshirish.
2. Ehtiyotkorlikni rivojlantirish, tafsilotlarni sezish zarurati.
3. Ajoyib emotsional rang berish tufayli dars materiali yaxshiroq esda qoladi.
4. Guruhda, jamoada ishlash qobiliyatini shakllantirish.
5. Vazifalarning murakkabligini sozlash va har qanday yosh va mavzuga e'tibor berish qobiliyati.
6. Yuqori resurs sarfini talab qilmaydi

O'quvchilarni jamoalarga bo'lishdan oldin, bolalar o'rganilayotgan mavzu bo'yicha umumiy ma'lumotlar bilan tanishadilar, shuning uchun o'quvchilar ta'lim izlanishlari muammosiga duch kelishadi. O'qituvchi Internet resurslarini tanlaydi va vazifalar o'yin

vaziyatlarini, muammoli vaziyatlarni shakllantiradi, shunda har bir jamoa mavzuning faqat bitta muammoli tomoni bilan tanishadi.

Har bir jamoada aniq muammoni o'rganib, muhokama qilib, to'liq tushungandan so'ng, o'quvchilar yangi tashkil etilgan jamoalarda har bir boshlang'ich jamoadan bittadan vakil bo'lishi uchun qayta to'planadi. Muhokama davomida kvestning barcha ishtirokchilari muhokama qilinayotgan muammoning barcha tomonlarini bir-biridan o'rganadilar. Bunday muhokamada o'quvchilar o'z fikrlarini bildirishlari, xulosalar chiqarishlari, keyingi mumkin bo'lgan harakat yo'nalishini bashorat qilishlari kerak (agar mavjud bo'lsa). Veb-kvest davomida, materialni o'rganish va uni muhokama qilish orqali o'quvchilar munozarali xarakterdagi bitta umumiy savolga javob berishlari kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Технология образовательного квеста в начальной школе [Электронный ресурс]. Режим доступа: b81c01a7ff099302e7186ddf948fa9aa
2. Овчаренко, И. А. Квест как современная педагогическая технология в дополнительном образовании [Электронный ресурс] / И. А. Овчаренко. Режим доступа URL: <https://infourok.ru/kvest-kak-sovremennaya>
3. Панькова, О. В. Квест-технология в образовании и воспитании. Роль квесттехнологий [Электронный ресурс] / О. В. Панькова. Режим доступа URL: <http://fb.ru/article/248308/kvest-tehnologiya-v-obrazovanii-ivospitanii-rol-kvesttehnologiy>
4. Полат Е. С., Бухаркина М. Ю., Моисеева М. В., Петров А. Е. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / под ред. Е. С. Полат – М.: Издательский центр «Академия», 2001.